



O‘ZBEKISTONNING TANIQLI OLIMLARI

2024

O'ZBEKISTONNING
TANIQLI
OLIMLARI

ENSIKLOPEDIYASI

2024



O'ZBEKISTONNING TANIQLI OLIMLARI ENSIKLOPEDIYASI 2024-YIL TO'PLAMI



Toshkent 2024



Ilm-fan – taraqqiyot asosi. Zamonaviy ilm-fan yutuqlariga, innovatsion g‘oyalarga tayanmagan davlatning ham, jamiyatning ham kelajagi yo‘q.

Faqat ilm va ma’rifat, intellektual salohiyat, har tomonlama bilimli kadrlar hisobidan biz O‘zbekistonni yangi taraqqiyot bosqichiga olib chiqa olamiz.

Shavkat Mirziyoyev
O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti

UDK: 030

KBK: 94

O‘zbekistonning taniqli olimlari ensiklopediyasi 2024, - Toshkent: 2024. Science and Innovation. 464b.

Ushbu ensiklopediyada yurtimizning yetakchi olimlarining ilmiy faoliyati va yutuqlari aks etgan biografiyalari jamlangan. Ensiklopediyada chop etilgan olimlar biografiyalari **taniqliolimlar.uz** platformasida va **wikipedia.org** onlayn ochiq ensiklopediyasida ham joylashtirilgan.

Ensiklopediya keng kitobxonlar o‘qishi uchun mo‘ljallangan.

Loyiha rahbari

Rustamov Baxtiyor Normamatovich

ISBN 978-9943-9640-0-6

© “Science and Innovation” MChJ, 2024



HAMROYEVA ORZIGUL JALOLOVNA

Filologiya fanlari doktori, professor

Zulfiya nomidagi Davlat mukofoti (2002-yil, Adabiyot yo'nalishi) sovrindori, "Alisher Navoiy" nomidagi ko'krak nishoni sohibasi Orzigul Hamroyeva Jalolovna hozirgi vaqtda Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti O'zbek adabiyoti tarixi kafedrasida professor lavozimida ishlab kelmoqda.

Hamroyeva Orzigul Jalolovna 1987-yilda Buxoro viloyatida tavallud topgan. Buxoro viloyatidagi 5-sonli ixtisoslashtirilgan maktabni tugatgan. 2002-yilda adabiyot yo'nalishi bo'yicha Zulfiya nomidagi Davlat mukofotini qo'lgan kiritgan. 2000-yilda "Mehr guli", 2001-yilda "Oq kabutar", 2002-yilda "Hayrat beshigi" nomli she'riy to'plamlari keng kitobxon ommasiga taqdim qilingan. Orzigul Hamroyeva Jalolovna 2007-yilda O'zbekiston Milliy universitetining O'zbek filologiyasi fakultetini imtiyozli tugatgan. 2006-yilda Oliy ta'lim talabalari o'rtasida

mutaxassislik bo'yicha o'tkazilgan olimpiada g'olibi bo'lgan. 2009-yilda O'zbekiston Milliy universitetining O'zbek filologiyasi fakultetining Adabiyotshunoslik ixtisosligi magistratura bosqichini tamomlagan.

2005-yilda O'zMU, 2006-yilda Alisher Navoiy nomidagi davlat stipendiyasi sohibi bo'lgan.



2009-2011-yillarda O'zbekiston Milliy universiteti O'zbek filologiyasi fakulteti "O'zbek mumtoz adabiyoti" kafedrasida

stajyor-tadqiqotchi-izlanuvchi, 2011- 2015-yillarda O'zbekiston Milliy universiteti O'zbek filologiyasi fakulteti "O'zbek adabiyoti va matnshunoslik" kafedrasida katta ilmiy xodim-izlanuvchi, 2015-2016-yillarda O'zbekiston Milliy universiteti F1-02 "Adabiyotshunoslik tarixining fundamental tadqiqi" mavzusi bo'yicha tashkil etilgan granti a'zosi, 2016 – 2017-2018-yillarda Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti "O'zbek adabiyoti tarixi va matnshunoslik" kafedrasida katta o'qituvchisi, 2019-2023-yillarda Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti "O'zbek adabiyoti tarixi" kafedrasida dotsenti lavozimlarida ishlagan.



Olimaning adabiyotshunoslik ilmiga kirib kelishining dastlabki bosqichlari 2003-yildan boshlangan bo'lib, qo'lyozma manbalar, toshbosma nusxalar bilan tanishib, yirik olim, shoir, dramaturg Abdurauf Fitratning "Eng eski turk adabiyoti namunalari" (2008-yil) majmuasini tabdil qilgan, majmuani ilk bora joriy yozuvda ilmga taqdim qilgan. 2013-yilda Fitratning "O'zbek adabiyoti namunalari" majmuasini chuqur o'rganib, asar matni bilan jamoatchilikni tanishtirgan, nashrga tayyorlagan.



Olimaning keyingi izlanishlari bevosita qo'lyozma manbalar va toshbosma nashrlar bilan bog'liq holda rivojlanib, Abdurauf Fitratning "Eng eski turk adabiyoti namunalari" va "O'zbek adabiyoti namunalari" majmualari asosida 2018-yilda filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) dissertatsiyani 10.00.10 – Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik ixtisosligi bo'yicha himoya qilgan. Fitratning "O'zbek adabiyoti namunalari" majmuasi tarkibiga kiritilgan 30 dan ortiq asarlarning bir necha yuzlab qo'lyozma va toshbosma nusxalarini qiyosiy o'rganish natijasida Fitratning matnshunoslik va manbashunoslik faoliyati tadqiq etilgan. Dissertatsiyaning amaliy natijasi 2019-yilda "XX asr boshlari o'zbek matnshunosligi taraqqiyotida Fitrat majmualarining o'rni" nomi bilan monografiya holida nashr etilgan.



Hamroyeva Orzigul Jalolovna ilk bora mumtoz qofiya nazariyasiga oid tadqiqot ishini o'zbek adabiyotshunosligiga taqdim qilgan. Olima 2023-yilda filologiya fanlari doktori dissertatsiyasini muvaffaqiyatli himoya qilgan. Olimaning tadqiqot mavzusi "Temuriylar davridagi qofiyaga oid risolalarda qofiya ilmining qiyosiy tahlili" (10.00.06 – Qiyosiy

adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik, tarjimashunoslik) deb nomlanib, tadqiqot ishida arabiy, forsiy, turkiy risolalar qiyosiy o'rganilgan. Keyinchalik 2023-yilda tadqiqot asosida "Temuriylar davridagi qofiyaga oid risolalarda qofiya ilmining qiyosiy tahlili" nomi ostida monografiya e'lon qilingan.



Hamroyeva Orzigul Jalolovna o'zbek tili va adabiyoti: o'zbek adabiyoti, jahon adabiyoti, adabiyot tarixi, adabiyot nazariyasi yo'nalishlarida bir qancha qo'llanmalar muallifi.



Olimaning bu yo'nalishda "Ona tili. Ma'ruzalar to'plami" (2016), "Ona tili. Abituriyentlar uchun eng yangi savol-javoblar to'plami. Test" (2016), "Ona tili. Abituriyentlar uchun eng yangi savol-javoblar to'plami" (2016), "Adabiyot. Abituriyentlar uchun eng yangi savol-javoblar to'plami. Test" (2016), "Adabiyot. Abituriyentlar uchun eng yangi savol-javoblar to'plami" (2016) kabi o'quv qo'llanmalari bir necha yillardan beri qayta nashr qilinib, ayni yo'nalishda o'quvchilarga yordamchi vazifasini bajarmoqda.

Hamroyeva Orzigul Jalolovnaning mumtoz qofiya va uning nazariy asoslariga bag'ishlangan "Aruz va poetika asoslari. Mumtoz qofiya nazariyasi" (2023), Alisher Navoiy ijodining poetik xususiyatlari, qofiya tizimini ochib berishga qaratilgan "Alisher Navoiy lirikasining qofiya tizimi" (2024) o'quv qo'llanmalari o'zbek adabiyoti tarixi, adabiyotshunoslik tarixi, mumtoz tarixiy poetika, navoiyshunoslik asosiga qurilgan fanlar uchun asosiy manba vazifasini o'tamoqda.



Olimaning 2020-yilda "Adabiyot" nomi ostida o'quv-uslubiy qo'llanmasi nashr qilingan bo'lib, ushbu qo'llanmada adabiyot tarixi, adabiyot nazariyasi va adabiy tanqid bilan bog'liq masalalar ilmiy-nazariy xulosa shaklida taqdim qilingan.

Hamroyeva Orzigul Jalolovna "99 xos ismga mos hikoya" (2019) nomi ostida hikoyalar to'plamini nashr qilgan bo'lib, bu to'plamdagi hikoyalar Allohning 99 ismi sifatini ochib berish vazifasini bajargan.



Olima tomonidan 2023-yilda Fitratning adabiyotshunoslik: adabiy tur va janrlar, davrlashtirish, mumtoz poetika nazariyasi,

adabiy oqimlar kabi adabiyot nazariyasiga oid ilmiy tadqiqotlari asosida “Fitratning adabiyotshunoslikka oid qarashlari” monografiyasi e’lon qilingan.

U jadid adabiyoti, jadid olimlari tadqiqotlari, asarlari yuzasidan yirik tadqiqotlar olib borib, bir qancha manbalarni joriy yozuvga tabdil qilgan. Xususan, Abdurahmon Sa’diyning XX asr boshlarida o‘zbek va tatar talabalari uchun mo‘ljallangan “Amaliy ham nazariy adabiyot darslari”, “Adabiyot muallimi”, “Adabiyot usullari” kabi darsliklarini “Jadid kulliyoti” turkumi ostida nashr qildirgan.

Hamroyeva Orzigul Jalolovna Qozog‘iston, Turkiya, Ozarbayjon, Yaponiya, Rossiya, Qirg‘iziston, Germaniya kabi mamlakatlar universitetlarida turkologiya, jadidchilik, jadid matbuoti, sharq adabiyoti muammolari kabi mavzularda ma’ruzalar bilan faol ishtirok etib kelmoqda.



Olimaning 2024-yilda XX asr boshlarida ilk bora Oybek tomonidan to‘plangan o‘zbek shoirlarining she’riy to‘plami – “Erk kuylari”ni nashr qildirishi XX asr boshlari o‘zbek shoirlari ijodi bilan tanishtirish barobarida, ayni davr adabiy muhiti, adabiy tur va janrlar, obrazlar

yangilanishi, shoirlarning ijod uslubi kabi masalalarni o‘rganishda yordamchi bo‘ldi.

Hamroyeva Orzigul Jalolovning 200 dan ortiq maqolalari respublika ilmiy jurnallari bilan bir qatorda Qozog‘iston, Qirg‘iziston, Tojikiston, Turkiya, Ozarbayjon, Amerika, Germaniya, Italiya, Indoneziya, Fransiyaning xalqaro ilmiy jurnallarida e’lon qilingan.



Olima Qarshi davlat universiteti huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.03/30.12.2021.Fil.70.01 raqamli ilmiy kengash, Jizzax davlat pedagogika universiteti huzuridagi filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) ilmiy darajasini beruvchi PhD.03/04.06.2020.Fil.113.02 raqamli ilmiy kengash, O‘zbekiston Milliy universiteti huzuridagi DSc.03/25.08.2021.Fil.01.16 raqamli ilmiy kengash qoshidagi ilmiy seminar a’zosi.

Hamroyeva Orzigul Jalolovna shijoatli, mehnatsevar, zukko olim sifatida o‘zbek adabiyotshunoslari orasida o‘z o‘rniga ega. Bugungi kunda poetika ilmi, mumtoz qofiya nazariyasiga oid forsiy risolalar tarjimai ustida ishlamoqda.

Mundarija

Asqarov Ahmadali	6
Abduhalimov Bahrom Abdurahimovich	9
Abdazimov Anvar Daniyarovich	12
Abdikarimov Rustamxan Alimxanovich	16
Abdullayeva Marg'uba Dusmiratovna	21
Abduraxmonov Nodirjon Yulchiyevich	24
Abduraxmonova Nilufar Zaynobiddin qizi	28
Abduvaliyev Muhammadjon Arabovich	32
Abilov O'rol Murodovich	35
Ahmedova Laylohon Tolibjonovna	37
Akramova Shaxnoza Abrorovna	41
Amonboyev Maxammadsidik Amonboyevich	45
Avliyakov Mirzoolim Avazovich	48
Azizova San'at Sabirovna	52
Axmedova Dilorom Ilxamovna.....	55
Babayev Tuyg'un Mirzaaxmedovich	59
Babajanova Diloram Babajanovna	62
Baratov Sharif Ramazonovich	67
Bazarov Dilshod Rayimovich	69
Bekmurodov Mansur Bobomurodovich.....	72
Bekova Nazora Jorayevna	75
Bobomurodov Shuxrat Mexribonovich	78
Boboyev Sayfulla G'afurovich	82
Boboyev Sobirjon Murodullayevich	85
Butikov Igor Leonidovich	88
Davranov Qaxramon	93
Dodaxo'jayev Abdulla Tursunovich	98
Egamberdiyeva Nodira Melibayevna	102
Erkinov Aftondil Sadirxanovich	107
Gafurova Lazizaxon Akramovna	111
Hamidjon Homidiy	115
Hamroyeva Orzigul Jalolovna	118
Hamzayev Abdushukur Xudoyqulovich	122

Hasanov Botir Achilovich	126
Hoshimxonov Mo'min	128
Ibadullaev Axmadjon Sobirovich	131
Isakulova Nilufar Janikulovna	134
Isayev Rixsi Isoxo'ja o'g'li	137
Isayev Sabirjan Xusanbayevich	140
Ismailov Mirxalil Agzamovich	143
Ivatov Irisbek	146
Izzatullayev Zuvaydullo	148
Jo'rayev Olimjon	151
Jo'rayev Toshbolta To'xtayevich	154
Kadirova Munira Rasulovna	157
Karimova Vasila Mamanosirova	160
Kayimov Abdixalil	162
Kurbaniyazova Zamira Kalbaevna	165
Kurbonova Gulnoz Negmatovna	167
Madraximova Feruza Ruzimbayevna	169
Magrupov Talat Madiyevich	172
Mamanazarov Abduhakim Bozorovich	176
Mardonov Shukurullo Qo'ldoshevich	182
Miralimov Mirjamol Miraxmedovich	185
Mirsaatov Ravshanbek Muminovich	190
Mo'minova Lola Raximovna	194
Muhiddinov Muslihiddin Qutbiddinovich	197
Musayeva Nodira Maxmudovna	202
Mustafakulov Sherzod Igamberdievich	204
Mustafayev Shomurod Normo'minovich	207
Muxammadiyev Komil Burxonovich	209
Muxitdinova Xadicha Sobirovna	212
Nasirova Malika Anvarovna	217
Nizomiddinov Najmiddin G'ulomovich	220
Nizomov Rustam Axrolovich	222
Ochilova Baxti Murodovna	227
Ostonaqulov Toshtemir Eshimovich	232
Pardayeva Zulfiya Jo'raevna	236

**O'zbekistonning taniqli olimlari
ensiklopediyasi
- 2024 -**



<https://taniqliolimlar.uz>



O'zbekistonning taniqli olimlari ensiklopediyasi 2024-yil to'plami

Loyiha rahbari va bosh muharrir
Baxtiyor Rustamov

Mas'ul muharrir
Gulira'no Raxmatullayeva

Texnik muharrirlar
**A.Rustamov, H.Qodirov, J.Raxmatullayev, Sh.Fayzullayeva,
D.Narzullayeva, Z.Xakimova, J.Utepova, F.Ollamurodova**

Tahrir hay'ati
**R.Raximov, D.Ximmataliyev, B.Abdullayeva, J.Jo'rayev,
X.Pulatov, S.Otakulov, D.Eshmurodov**



“Science and innovation” MCHJ

Litsenziya №:038864 15.09.2022

Bosmaxonaga berildi: 14.08.2024. Bosishga ruxsat etildi: 10.10.2024.

Bichimi 60x84 1/8. Shartli bosma taboq: 55.34. “Times New Roman” garniturasida, Ofset bosma.

Adadi: 1000 dona. Buyurtma №__

Manzil: 100155, Toshkent shahri, Sergeli tumani, Quruvchi dahasi, 22/43.

www.scientists.uz, info@scientists.uz, +998901259654